

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Petra Mikeše a soudců Milana Podhrázkého a Jitky Zavřelové v právní věci žalobkyně: **EFE cz, s.r.o., „v likvidaci“**, se sídlem Blanická 834/140, Ostrava, zast. JUDr. Jarmilou Lipnickou Pešlovou, advokátkou se sídlem Přívozská 703/10, Ostrava, proti žalovanému: **Krajský úřad Moravskoslezského kraje**, se sídlem 28. října 117, Ostrava, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 14. 10. 2021, čj. MSK 126209/2021, o kasační stížnosti žalobkyně proti usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 10. 2. 2022, čj. 22 A 102/2021-7

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žalobkyně **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Žalovanému **s e** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti **n e p ř i z n á v á .**

O d ů v o d n ě n í :

[1] Nejvyšší správní soud se v tomto rozsudku zabýval tím, zda krajský soud správně odmítl žalobu podanou proti usnesení o postoupení věci příslušnému správnímu orgánu podle § 12 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu.

I. Vymezení věci

[2] Žalobkyně se podáním ze dne 30. 9. 2021, které bylo označeno jako „*Oznámení o nečinnosti správního orgánu*“, obrátila na žalovaného ve věci nečinnosti Magistrátu města Ostrava, odboru obecní živnostenský úřad (dále jen „magistrát“), který na její návrh ze dne 25. 9. 2020 nezačal řízení o opravě chyby v zápisu v živnostenském rejstříku.

[3] Žalovaný v záhlaví označeným usnesením postoupil podání žalobkyně magistrátu podle § 12 správního řádu. Posoudil jej totiž jako stížnost podle § 175 odst. 1 správního řádu, nikoliv jako opatření proti nečinnosti podle § 80 téhož zákona.

[4] Proti usnesení žalovaného podala žalobkyně žalobu ke Krajskému soudu v Ostravě, který ji v záhlaví uvedeným usnesením odmítl podle § 46 odst. 1 písm. d) ve spojení s § 70 písm. c) s. ř. s. Uvedl, že usnesení o postoupení pro nepříslušnost podle § 12 správního řádu je rozhodnutím, kterým se pouze upravuje vedení řízení. Je proto vyloučeno ze soudního přezkumu. Odkázal v této souvislosti na rozsudek NSS ze dne 13. 1. 2016, čj. 3 As 63/2015-27.

II. Obsah kasační stížnosti

[5] Žalobkyně (dále „stěžovatelka“) napadla usnesení krajského soudu kasační stížností. Zrekapitulovala, že dne 5. 9. 2020 podala návrh na zahájení řízení o opravě chyby v živnostenském rejstříku podle § 47 odst. 11 zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon). Žalovaný jej však posoudil jako stížnost podle § 175 odst. 1 správního řádu a v usnesení o postoupení věci dezinterpretoval stěžovatelkou uváděný fakt, že *„obecní živnostenský úřad nevydal ve věci rozhodnutí, když tím dramaticky překročil zákonnou lhůtu třicet dnů pro sdělení, že řízení zahájil, nebo že neshledal důvody k zahájení“,* tak, že *„řízení nezahájil, jelikož neshledal důvody k jeho zahájení“*. Stěžovatelka však v rozhodné době neobdržela žádné sdělení o tom, proč řízení nebylo zahájeno.

[6] Stěžovatelka uvedla, že magistrát následně stížnost shledal nedůvodnou a na základě toho oznámil další změnu v zápise, kterým veřejnou chybu exponoval. Napadené rozhodnutí předstírá skutečnost, která se nestala a vyhýbá se postupu podle § 80 správního řádu.

[7] K posouzení otázky krajským soudem namítala, že napadené rozhodnutí procesně neupravuje vedení řízení, jelikož pro to neexistuje důvod. Dezinterpretace faktů za účelem změny charakteru rozhodnutí jen proto, aby jeho právní účinek byl jiný, je nezákonná. Žalovaný měl povinnost rozhodnout o meritu věci, a nikoliv postoupit podání orgánu, který zákon porušuje.

[8] Krajský soud nesprávně srovnal případ stěžovatelky s věcí řešenou v rozsudku NSS sp. zn. 3 As 63/2015. Ten nepojednával o nečinnosti správního orgánu a rozhodnutí nadřízeného úřadu o postoupení věci na základě obcházení postupu podle § 80 správního řádu.

[9] Stěžovatelka uzavřela, že napadené usnesení jí odepírá právo na přezkum správního rozhodnutí soudem, protože krajský soud neověřil půdorys právní otázky. Dále jí krátí právo na projednání věci bez zbytečných průtahů ve smyslu čl. 38 Listiny základních práv a svobod (dále jen „Listina“) a právo domáhat se stanoveným postupem svého práva u nezávislého a nestranného soudu a ve stanovených případech u jiného orgánu ve smyslu čl. 36 Listiny.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[10] Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost a dospěl k závěru, že není důvodná. Soud předesílá, že skutkově podobnou věcí se v uplynulých měsících zabýval v usnesení ze dne 13. 9. 2022, čj. 1 As 126/2022-44. Nyní rozhodující senát proto zde zaujatý právní názor následuje, jelikož neshledal v nyní projednávané věci takové odlišnosti, na jejichž základě by se od něj odchýlil.

[11] Řízení o kasační stížnosti je ovládáno zásadou dispoziční. Obsah, rozsah a kvalita kasační stížnosti předurčují obsah a rozsah následného soudního rozhodnutí. Je-li tedy kasační stížnost kuse zdůvodněna, je tak předurčen nejen rozsah přezkumné činnosti soudu, ale i obsah jeho rozhodnutí. Soud není povinen ani oprávněn domýšlet argumenty za stěžovatele (rozsudek rozšířeného senátu NSS ze dne 24. 8. 2010, čj. 4 As 3/2008-78, č. 2162/2011 Sb. NSS).

[12] Nejvyšší správní soud se nejprve zabýval otázkou přípustnosti kasační stížnosti. Podle § 104 odst. 4 s. ř. s. není kasační stížnost přípustná, *opírá-li se jen o jiné důvody, než které jsou uvedeny v § 103, nebo o důvody, které stěžovatel neuplatnil v řízení před soudem, jehož rozhodnutí má být přezkoumáno, ač tak učinit mohl.*

[13] Byla-li žaloba odmítnuta, přichází pojmově v úvahu pouze kasační důvod podle § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s., jako zvláštní ustanovení ve vztahu k ostatním důvodům podle § 103 odst. 1 s. ř. s. (usnesení NSS ze dne 27. 4. 2011, čj. 2 As 15/2011-111). Nejvyššímu správnímu soudu tak přísluší se v souzené věci zabývat pouze tím, zda je usnesení zákonné, tj. zda bylo namístež žalobu odmítnout podle § 46 odst. 1 písm. d) s. ř. s.

[14] Část kasační argumentace však tímto směrem vůbec nesměruje. Konkrétně námitkou, že žalovaný měl povinnost rozhodnout o merituu věci dle § 80 správního řádu, nikoliv postoupit jeho podání a tím se vyhnout postupu dle citovaného ustanovení, se stěžovatelka nijak nevymezuje proti závěrům krajského soudu o odmítnutí žaloby. Jelikož tato námitka nijak nereaguje na rozhodovací důvody napadeného usnesení, je opřena o jiné důvody, než které jsou uvedeny v § 103 s. ř. s. Proto je nepřipustná (usnesení NSS ze dne 7. 9. 2022, čj. 8 Azs 159/2022-29).

[15] Podle § 12 správního řádu platí, že *dojde-li podání správnímu orgánu, který není věcně nebo místně příslušný, bezodkladně je usnesením postoupí příslušnému správnímu orgánu a současně o tom uvědomí toho, kdo podání učinil. Má-li správní orgán, jemuž bylo podání postoupeno, za to, že není věcně nebo místně příslušný, může je usnesením postoupit dalšímu správnímu orgánu nebo vrátit jen se souhlasem svého nadřízeného správního orgánu. Usnesení vydaná podle tohoto ustanovení se pouze poznamenají do spisu.*

[16] Podle § 70 písm. c) s. ř. s. platí, že *ze soudního přezkoumání jsou vyloučeny úkony správního orgánu, jimiž se upravuje vedení řízení před správním orgánem.* Za takové úkony je třeba považovat ty, které se přímo nedotýkají práv dotčených subjektů a nemají bezprostřední vliv na rozhodnutí o věci samé, ale slouží k technickému zajištění průběhu řízení.

[17] Usnesení o postoupení věci ani vyrozumění, které se v této souvislosti podatelé doručuje, nejsou rozhodnutími přezkoumatelnými ve správním soudnictví. Jedná se totiž o úkony, které samy o sobě nezakládají, nemění, neruší ani závazně neurčují jeho práva či povinnosti. Výše uvedené závěry vyplývají jak z citovaných zákonných ustanovení, tak z ustálené judikatury (viz krajským soudem citovaný rozsudek čj. 3 As 63/2015-27, nebo též rozsudek NSS ze dne 31. 1. 2018, čj. 6 As 184/2017-32). Pokud stěžovatelka tvrdí, že rozsudek sp. zn. 3 As 63/2015 na její věc nedopadá, tak se mýlí. Předmětem projednávané věci totiž byla, stejně jako nyní, možnost soudního přezkumu usnesení vydaného podle § 12 správního řádu. Bez ohledu na to, z jakého důvodu správní orgán podání postoupil.

[18] Nedůvodný je odkaz stěžovatelky na čl. 36 odst. 1 a čl. 38 odst. 2 Listiny základních práv a svobod, neboť čl. 36 odst. 4 Listiny výslovně počítá s tím, že právo na soudní a jinou ochranu není neomezené, ale jeho podmínky a podrobnosti stanovuje zákon, v tomto případě s. ř. s. V jeho § 2 je následně vymezeno, že *ve správním soudnictví poskytují soudy ochranu veřejným subjektivním právům fyzických i právnických osob způsobem stanoveným tímto zákonem a za podmínek stanovených tímto nebo zvláštním zákonem a rozhodují v dalších věcech, v nichž tak stanoví tento zákon.*

[19] Jak již soud zdůraznil výše, postoupení věci nepředstavuje úkon, kterým by došlo k zásahu do veřejných subjektivních práv stěžovatelky. Ochrana jejích veřejných subjektivních práv proto není odmítnutím nynějšího soudního přezkumu dotčena. Soud v nynějším řízení přezkoumával pouze zákonnost odmítnutí soudního přezkumu usnesení o postoupení věci. Nijak se přitom nezabýval věcí samou. Protože se usnesení o postoupení věci do stěžovatelčiných veřejných subjektivních práv nijak nezasahuje (srov. bod [18] výše) a pouze upravuje vedení řízení, postupoval krajský soud správně, když žalobu odmítl.

[20] Nad rámec uvedeného soud poznamenává, že není zřejmé, že by tento postup vedl k odmítnutí přístupu k soudu ohledně veřejného subjektivního práva stěžovatelky, jak uvádí. Ta se totiž domáhala, aby se v jejím zápisu v živnostenském rejstříku promítla skutečnost, že nemá provozovnu. Zvolila k tomu však postup podle § 47 odst. 11 živnostenského zákona. Dle tohoto ustanovení živnostenský úřad kdykoliv provedením opravného zápisu opraví chyby v psaní a počtech či jiné zřejmé nesprávnosti v zápisu v živnostenském rejstříku nebo ve výpisu z něj a podnikateli vydá výpis. Z dikce citované úpravy tedy vyplývá, že živnostenský úřad za tímto účelem žádné řízení nezahajuje. Jedná se pouze o neformalizovaný proces, který slouží k opravě chyb či jiných zjevných nesprávností, například překlepu v zapsané obchodní firmě podnikatele či v adrese sídla (srov. Kameník, P., Hrabánková, M. a Orlová, M. *Živnostenský zákon. Komentář*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2014). Pokud stěžovatelka historicky při ohlášení živnosti svou provozovnu fakticky uvedla a nechce ji už mít zapsanou v živnostenském rejstříku, pak k tomu slouží institut oznámení o ukončení provozování živnosti v provozovně ve smyslu § 17 odst. 3 živnostenského zákona.

IV. Závěr a náklady řízení

[21] Nejvyšší správní soud ze všech shora uvedených důvodů dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná, proto ji dle § 110 odst. 1 věty poslední s. ř. s. zamítl. O věci rozhodl

pokračování

bez jednání postupem podle § 109 odst. 2 s. ř. s., dle kterého o kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud zpravidla bez jednání.

[22] Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 1 větu první ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatelka nebyla v řízení o kasační stížnosti úspěšná, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému, kterému by jinak právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti příslušelo, soud náhradu nákladů řízení nepřiznal, neboť mu v řízení o kasační stížnosti žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 10. srpna 2023

Petr Mikeš
předseda senátu